

Bægerlav i sindrig symbiose

Kan du finde et tørt sted, og vil du bruge lidt tid til at se, hvor du sætter dine fødder på en tur i Vadehavets natur, så vil du før eller siden få øje på bægerlaverne.

Der er mange forskellige arter i klitterne. De er grågrønne og bægerformet som små vinglas, men når de sætter deres frugtleger, er de postkasserøde som på fotoet.

Laverne er ikke planter, men kolonier af svampe og alger. Svampene sørger for at holde sammen på det hele, og algerne skaffer maden til kolonien gennem deres fotosyntese. Svampen er koloniens hus, mens algerne lever i evigt fangenskab i

huset – kun beskæftiget med at tilberede føden til dem selv og svampen.

Der er en hårfin balance i forholdet mellem svamp og alge i en sådan koloni. Udnytter svampen sine alger for hårdt, går den til

grunde sammen med dem. Hvis algerne får for gode vækstvilkår, gror de ud af 'svampehuset' og danner et grønt overtræk. Så går det også galt, og laven dør.

Fakta: I april 2022 blev Fanø, der er et sted mad

mange klitter, undersøgt af en gruppe lav-entusiaster. Der blev fundet 111 forskellige lav-arter i løbet af den dag, de var på øen, hvoraf 61 af dem ikke tidligere var registreret.

Så alt i alt er der nu fundet 130 forskellige lav-arter på Fanø. Cirka 10 procent af dem er rødlistet. Et par af dem er kritisk truet, så der er også noget at passe på blandt laverne.

Børnehavebørnene kikker ikke efter laver. I stedet finder man alfernes efterladte vinglas og holder øje med om troldene har blødt, når de undersøger naturen.

Tekst og foto: Søren Vinding

Rundt i 6710

Hør om 'kartoffeltyskerne' i Sønderris

SØNDERRIS – Mandag den 3. februar 2025 kl. 19 er der foredrag i Grundtvigsk Foredragsforening Sædding-Guldager om 'kartoffeltyskerne'. Det sker i Sognehuset i Sønderris, Krebsens Kvarter 74. I 1700-tallet inviterede den danske kongefolk fra Tyskland op for at opdyrke heden. De blev lovet guld og grønne skove, men intet var klart, da de ankom. De var upopulære hos de lokale og fik øgenavnet 'kartoffeltyskerne'. Hør afdelingsleder for Nyere Tid og Blicheregnet ved Museum Silkeborg Marianne Gjørtz Hougaard fortælle den gribende historie om de tyske kolonisters indvandring og integration i 1700- og 1800-tallet.

Marianne Gjörtz Hougaard. Foto: Privat

Åben dåb i Bryndum lørdag den 8. marts

BRYNDUM – Er du aldrig blevet døbt, men synes, at det kunne være godt at blive det? Var der for travlt omkring dit barns fødsel og første måneder, så dåben ikke blev til noget? Har du fortrudt tidligere beslutninger om, at du eller dit barn ikke skulle døbes? Så mød op i Bryndum Kirke, lørdag den 8. marts klokken 10 og bliv døbt, lyder en opfordring fra sognepræst Egil Hvid-Olsen. Læs mere om programmet for dagen på bryndumkirke.dk.

Det sker i Hjerting og omegn fra 29/1 til 26/2

Udvalgte begivenheder. Nogle kan eventuelt være forbundet med tilmelding og/eller betaling af entré eller krav om medlemskab

- **Fre. 31/1 kl. 12-15.30:** Revisionsfirmaet TalTech, Tømmervej 14, Sædding. Reception, alle er velkomne
- **Søn. 2/2 kl. 17:** Vester Nebel Kirke, Stokbrovej 9: Kyndemissegudstjeneste med kor og pandekager
- **Man. 3/2 kl. 19:** Sognehuset i Sønderris, Krebsens Kvarter 74: Foredrag i Grundtvigsk Foredragsforening Sædding-Guldager om kartoffeltyskerne v/ Marianne Gjörtz Hougaard, Museum Silkeborg
- **Tir. 4/2 kl. 14:** Sognegården i Bryndum, Bryndumvej 111 A: Tirsdagscafé. Hanne Meyer fortæller om sin børnebog Oldemor Franziskas kat. Entré med kaffe og kage: 40 kr. Ingen tilmelding
- **Ons. 5/2 kl. 19:** Sogneaften, Sognehuset i Sønderris. Sang fra Højskolesangbogen. Kaffe: 20 kroner. Arr.: Guldager og Hostrup sogne
- **Tor. 6/2 og 20/2 kl. 10-12:** Sædden Kirke: Gang i gakkellakkerne. Gåtur for alle interesserede. Ingen entré
- **Tor. 6/2 kl. 19:** Sognegården i Bryndum: Strikkecafé. Husk tilmelding
- **Ons. 12/2 kl. 18.30:** Sognehuset i Sønderris, Herreklub. Mad og drikke 50 kr. Arr.: Guldager og Hostrup sogne
- **Fre. 14/2 og 28/2 kl. 14:** Strikkecafé, Sognehuset i Sønderris, Arr.: Guldager og Hostrup sogne
- **Søn. 16/2 kl. 12.15-14.45:** Hjertinghus, Tobølparken 25, Hjerting: Åbent hus hos HIF Bordtennis. Prøv spillet og få kaffe og kage bagefter. Husk indesko. Der vil være bat og bolde
- **Man. 17/2 kl. 19.30 og 20:** Guldager Forsamlingshus, Guldagervej 75: Spisning, derefter ordinær generalforsamling i Guldager Borgerforening. Tilmelding til spisning til jgadem@gmail.com senest 10/2
- **Tir. 18/2 kl. 14:** Sognegården i Bryndum: Tirsdagscafé. Jørn Munksgaard og Niels Flensborg præsenterer Højskolesang og stand up, Alle er velkomne
- **Tir. 18/2 kl. 19-21:** Hjertings Kirkes mødelokaler, Hjerting Byvej 13: Foredrag af Maria Kjær Thomsen, forfatter og kunstanmelder ved dagbladet Information, om udviklingen i dansk billedkunst de seneste 25 år. Arr.: Hjerting Højskoleforening. Entré for ikke-medlemmer.
- **Tor. 20/2 kl. 19:** Jon og Dittes Hus, Gl. Guldagervej 12, Hjerting: Grandstævne, sangaften med Kirstine Bonde, for alle i Hjerting. Fri entré
- **Tor. 20/2 kl. 19:** Hjertinghus, Medlemsmøde i Hjerting IF Gymnastik
- **Øvrige begivenheder i Esbjerg og Fanø kommuner:** vadehavskysten.dk/ribe-esbjerg-fanoef/diverse/events

Medlemsmøde

HIF-gymnastik

Hermed indkaldes til medlemsmøde i HIF-gymnastik

Torsdag den 20. februar 2025 kl. 19
Mødet holdes i Hjertinghus

Dagsorden:

- Velkomst
- 1. Valg af dirigent
- 2. Formandens beretning
- 3. Godkendelse af regnskab for 2024 samt budget for 2025
- 4. Behandling af indkomne forslag
- 5. Valg til bestyrelsen
Formand: Lisbeth Lomholt
Kasserer: vakant
Sekretær: Lisbeth Kromann
Halbooking/økonomisk ansvarlig: Lisbeth Vestergaard (på valg)
GrandPrix/RSG: Julie Seistrup (på valg)
- 6. Eventuelt

Frist for indkomne forslag **den 15. februar 2025** til formand Lisbeth Lomholt på lomholt@bbsyd.dk

Der vil være en lille forfriskning!

Vel mødt!
Med venlig hilsen Gymnastikudvalget

